

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Institution: Fødevarestyrelsen

Kontor/initialer: Jura m.fl./SURO m.fl.

Sagsnr.:

Dato: 11. september 2012

Notat om høringssvar i forbindelse med udkast til forslag til lov om ændring af lov om fødevarer og lov om hold af dyr (Nedlæggelse af Fødevarekontroludvalget og revisionsenheden, bistand til eksporterhverv og udlægning af administration af frivillig mærkningsordning til en privat forening m.v.)

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om fødevarer og lov om hold af dyr (Nedlæggelse af Fødevarekontroludvalget og revisionsenheden, bistand til eksporterhverv og udlægning af administration af frivillig mærkningsordning til en privat forening m.v.) har været i høring i perioden fra den 13. juli 2012 til den 17. august 2012.

I det følgende gives et resumé af de indkomne høringssvar opdelt efter emner.

Bemærkningerne til høringssvarene er anført med kursiv.

Der er modtaget høringssvar fra: Advokatrådet, Bryggeriforeningen, Coop Danmark A/S, Dansk Erhverv, DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug (Aarhus Universitet), De Samvirkende Købmænd (DSK), Det Dyreetiske Råd, Det Veterinære Sundhedsråd, DI Fødevarer, DTU Fødevareinstituttet, Foreningen Gamle Danske Husdyrracer, Grønlands Selvstyre, HORESTA, Kost- og Ernæringsforbundet, Landbrug og Fødevarer (L&F) og Rigspolitiet og 3F.

Endvidere har Datatilsynet afgivet høringssvar til forslaget.

Af de ovenfor nævnte har Advokatrådet, Datatilsynet, Det Veterinære Sundhedsråd, Grønlands Selvstyre, Rigspolitiet og 3F anført, at de ikke har bemærkninger til forslaget. DTU Fødevareinstituttet har meddelt, at man afstår fra at afgive bemærkninger, da ændringerne er af administrativ karakter.

(Desuden er der modtaget høringssvar fra følgende styrelser og ministerier: Beskæftigelsesministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet/Erhvervsstyrelsens Center for Kvalitet i Erhvervsreguleringen, Klima-, Energi- og Bygningsministeriet, Kulturministeriet, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, Ministeriet for Forskning, Innovation og videregående Uddannelser. Heraf har kun EVM/CKR haft bemærkninger.)

Bemærkninger til de enkelte elementer i forslaget

1. Fødevarekontroludvalget og Revisionsenheden – ophævelse af § 55 i Fødevareloven

Bryggeriforeningen har bemærket, at foreningen støtter en modernisering af organiseringen af revisionen af fødevarekontrollen. Foreningen mener, der bør etableres et nyt og mere fremadrettet system, hvor ressourcerne udnyttes mere effektivt, og hvor der bliver større mulighed for løbende at udvikle og forbedre fødevarekontrollen i Danmark. Foreningen kan tilslutte sig, at auditering fremover foretages af en intern enhed i Fødevarestyrelsen i stedet for af revisionsenheden, forudsat at auditeringen som foreslået afrapporteres til et strategisk udvalg med repræsentanter for interessenterne på fødevareområdet. Foreningen ser således også positivt på, at Fødevarekontroludvalget erstattes af et sådant strategisk udvalg, hvor styrelsen og interesseorganisationerne kan drøfte resultaterne af audit og fastlægge strategier for den fremtidige audit mv. Det er nødvendigt, at udvalgets arbejde bliver dynamisk og fremadrettet, og udvalget bør mødes flere gange årligt for at sikre en

fortsat dialog omkring fødevarekontrollen mellem Fødevestyrelsen og styrelsens interessenter. Bryggeriforeningen noterer sig, at hensigten med nedsættelsen af det strategiske udvalg, der er beskrevet nærmere i lovbemærkningerne, er i god overensstemmelse med den evaluering af den nuværende auditering-/revisionsordning af fødevare- og veterinærkontrollen, der blev gennemført i 2011. Bryggeriforeningen ser frem til, at de hensigtsklæringer, der er beskrevet i lovbemærkningerne bliver omsat til praksis, herunder at det strategiske udvalg nedsættes snarest, og at de relevante interesseorganisationer, herunder Bryggeriforeningen bliver inddraget i udvalgsarbejdet. Bryggeriforeningen mener, at Det Rådgivende Fødevestyrelse bør fortsætte sit virke i den nye organisering af revisionen af fødevarekontrollen. Dette vil sikre, at der kan ske en afrapportering fra det strategiske udvalg til Det Rådgivende Fødevestyrelse.

Coop Danmark støtter nedlæggelsen af revisionsenheden og Fødevestyrelsesudvalget under forudsætning af, at der etableres en intern auditeringsordning i Fødevestyrelsen samt et strategisk brugerudvalg, og under forudsætning af, at auditresultaterne præsenteres for og diskuteres med det strategiske udvalg. Udbyttet af en "gammeldags" revision af den gennemførte kontrol er relativt begrænset, og Coop ser store muligheder for et generelt løft af kontrollens kvalitet, såfremt auditeringen mere får fokus på om kontrollen har været hensigtsmæssigt planlagt, gennemført og fulgt op med de nødvendige tiltag. Det bør således være en del af audit og dialog med det strategiske brugerudvalg, om kontrollen med fordel kunne have været gennemført anderledes. Denne evaluering af den gennemførte kontrol er fortsat nødvendig for bedst muligt at kunne planlægge fremtidige kontroltiltag, således at disse give mest og bedst målrettet kontrol fremover. Auditering bør ligeledes inkludere vurdering af om kontrollen er tilstrækkelig målrettet og ensartet gennemført. Coop Danmark ser frem til at deltage ved udarbejdelsen af kommissorium for det strategiske brugerudvalg samt til at deltage i udvalgets arbejde.

Dansk Erhverv har bemærket, at forslaget lægger op til, at revisionen af fødevarekontrollen ændrer fokus fra bagudrettet revision til en mere fremadrettet auditering ved at nedlægge Fødevestyrelsesudvalget og erstatte det med et nyt strategisk udvalg, som skal drøfte Fødevestyrelsens kontrolvaretagelse. Det er et ønske, som Dansk Erhverv og andre aktører i fødevarebranchen har arbejdet for gennem længere tid. Dansk Erhverv ser frem til at deltage i arbejdet i det nye strategiske udvalg, herunder i udarbejdelsen af kommissorium. Dansk Erhverv mener fortsat, at en fastholdelse og prioritering af Det Rådgivende Fødevestyrelse er vigtig for at sikre inddragelse af de relevante aktører i fødevarekæden i forbindelse med kommende initiativer, regulering og lovgivning, både i forhold til nationale og europæiske initiativer.

DCA - Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug bemærker, at forudsat at der nedsættes det foreslåede strategiske udvalg og de omtalte dialogfora, og at Fødevestyrelsens tradition for tæt kontakt med forskningen bibeholdes, er det centerets opfattelse, at ændringerne både vil kunne medføre besparelser og øge fokus på fremadrettede tiltag. Det bør dog overvejes fortsat at opføre og følge kontrolindsatsen.

De Samvirkende Købmænd (DSK) er enig i at fokus for revisionen bør være fremadrettet. DSK ser frem til at fortsætte det gode samarbejde fra fødevarekontrolludvalget i det nye strategiske brugerudvalg, som DSK forventer oprettet. DSK ser fortsat Det Rådgivende Fødevestyrelse som en potentiel mulighed for nyttig dialog mellem ministeriet og erhvervet. DSK opfordrer derfor til at denne mulighed bruges mere aktivt, end det har været tilfældet tidligere, og at møderne genoptages snarest muligt.

Det Dyreetiske Råd kan principielt tilslutte sig ønskerne om at udvikle fødevarekontrollen, så den er tidssvarende, og om at anvende ressourcerne bedst muligt. Rådet kan dog have visse betænkeligheder ved omstruktureringen fra en bagudrettet kontrol til en fremadrettet auditering. Rådet ser naturligvis fordelene i både de beskrevne synergieffekter og den fremadrettede tænkning. Rådets betæn-

keligheder går imidlertid på, om der i forbindelse med en sådan omorganisering overordnet set er risiko for, at fokus på kontrollen eller kvaliteten af kontrollen reduceres, eller at vigtige informationer om, hvordan kontrollen fungerer eller kan gøres bedre, bliver sværere tilgængelige. Rådet opfordrer derfor til, at det sikres, at der med den nye konstruktion ikke skabes ringere kontrol eller ringere indsigt i kontrollen, end tilfældet er i dag.

DI Fødevarer er tilfredse med de foreslåede ændringer, der fremgår af lovforslagets bemærkninger. DI Fødevarer har noteret sig, at der lægges op til etablering af et strategisk udvalg, hvor hensigten er, at de perspektiverende, strategiske overvejelser, anbefalinger og visioner omkring Fødevarestyrelsens opgaveløsning i fremtiden skal drøftes mellem Fødevarestyrelsen og interessenterne. DI Fødevarer henviser til, at man tidligere har fremført, at der, som nu foreslået, er behov for et mere fremadrettet samspil mellem Fødevarestyrelsen og brugerne på det overordnede strategiske plan. DI Fødevarer har tillige noteret sig, at Det Rådgivende Fødevareudvalg vil blive opretholdt, hvilket DI Fødevarer kan tilslutte sig. DI Fødevarer mener dog, at udvalget bør have en mere skarp profil med en mere reel rådgivende funktion end hvad tilfældet er i dag.

HORESTA har bemærket, at Revisionsenheden siden sin etablering i forbindelse med den statslige organisering af fødevarekontrollen har påtaget sig en relevant og vigtig revision af myndigheden. HORESTA er enig i, at udviklingen indenfor fødevarekontrollen og krav om besparelser i administrationen nu gør det relevant at etablere en audit/revision internt i Fødevarestyrelsen forankret i Fødevarestyrelsens direktion, som kan påse, at Fødevarestyrelsens kontrolvaretagelse sker indenfor de fastlagte rammer. HORESTA hilser velkommen, at den interne auditenhed vil have fokus på fremadrettet fødevarekontrol, og der tilknyttes et strategisk brugerudvalg bestående af relevante interessenter på området. HORESTA ser frem til drøftelserne med Fødevareministeriet om brugerudvalgets kommissorium som repræsentant for udespisebranchen. Det er vigtigt, at styrelsens direktion, erhvervet og forbrugere kan drøfte udfordringer og muligheder i kontrollen med et mere fremadrettet og strategisk sigte med henblik på at få "bedst kontrol for pengene". HORESTA finder det meget vigtigt, at ministeren fastholder Det Rådgivende Fødevareudvalg som et formaliseret forum, hvor ideer og initiativer på fødevareområdet kan drøftes. HORESTA opfordrer til, at Det Rådgivende Fødevareudvalg inddrages tidligt i forhold til kommende nationale og europæiske initiativer på fødevareområdet og resultater fra interne audits afrapporteres og drøftes i udvalget.

Kost & Ernæringsforbundet anerkender det beskrevne behov for fremadrettede og fleksible auditeringer af Fødevarestyrelsens kontrolarbejde. Et ændret fokus i forhold til auditering vil, som tidl. drøftet i Det Rådgivende Fødevareudvalg, kunne bidrage kvalitativt til en mere dynamisk og fremadskudende proces om fremtidens kontrolvaretagelse og relevante udfordringer til gavn for alle interessenterne på fødevare-, foderstof- og veterinærområdet. Oprettelsen af et nyt strategisk brugerudvalg synes logisk og nødvendigt, idet der dermed sikres et forum som grundigt kan diskutere resultaterne af audits m.m. og afrapportere til videre drøftelse i Det Rådgivende Fødevareudvalg.

L&F bemærker, at man som bekendt har arbejdet for, at den nuværende auditering af fødevare- og veterinærkontrollen ændres. Det har således været afgørende for erhvervet, at man får en mere fremadrettet og strategisk løbende drøftelse om styrelsens kontrolvaretagelse. L&F er på den baggrund tilfredse med, at bestemmelserne om fødevarekontroludvalg mv. udgår af loven, ligesom det at lovforslaget fremgår, at der forventes etableret et strategisk brugerudvalg, hvor drøftelser om styrelsens kontrolvaretagelse herefter skal foregå. L&F ser frem til drøftelser med ministeriet om kommissoriet for det nye strategiske brugerudvalg.

Der er i høringskredsen bred støtte til omlægningen til intern audit og til at erstatte fødevarekontroludvalget med et strategisk interessentudvalg. Fødevareministeriet kan i den forbindelse anføre, at det er hensigten at inddrage medlemmerne af det strategiske interessentudvalg i udarbejdelsen af kommissoriet for udvalget. Enkelte organisationer påpeger, at der fortsat vil være behov for en

vurdering af den udførte kontrol. Fødevarerministeriet skal hertil anføre, at der fortsat vil ske en bagudrettet evaluering af kontrollen, og at dette element – som nævnt i lovbemærkningerne - også vil indgå i drøftelserne i strategisk interessentudvalg.

2. Indsættelse af takst for delvis brugerfinansiering af Fødevarestyrelsens rejsehold med speciale i efterforskning og regnskabskontrol direkte i loven

Dansk Erhverv, DI Fødevarer, DSK, HORESTA og L&F bemærker, at man har forstået, at der ikke er tale om en øget brugerfinansiering, men udelukkende en indsættelse i loven af hensigtsmæssige årsager i tråd med øvrige gebyrer. Desuden har L&F telefonisk påpeget, at det ikke - således som det synes at fremgå af lovbemærkningerne i udkastet - er alle slagterier, men kun de små slagterier (slagtehus), som ikke opkræves et årligt beløb til finansiering af Fødevarestyrelsens rejseholds aktiviteter.

Det Dyreetiske Råd har ingen bemærkninger til de foreslåede ændringer. Rådet har imidlertid i anden forbindelse afgivet høringssvar, hvori Rådet peger på problemstillingen med fravær af brugerbetaling i forbindelse med kontrol af zoologiske anlæg og dyrehandler (høringssvar af 26. marts 2012 til høring over udkast til ny bekendtgørelse om betaling for kontrol af fødevarer og levende dyr m.v.). Rådet foreslår, at der i forbindelse med de indeværende ændringer af lov om hold af dyr med henblik på at give ministeren mulighed for at fastsætte regler om betaling for visse ydelser også gives mulighed for at fastsætte regler for kontrol med zoologiske anlæg og dyrehandler.

Fødevarerministeriet skal hertil anføre, at det er korrekt, at der er tale om en ændring af teknisk art, og at ændringen ikke medfører øget brugerbetaling. Hvad angår zoologiske anlæg og dyrehandlere er der i de gældende bestemmelser i lov om hold af dyr, § 53, hjemmel til at fastsætte betaling for den kontrol, der udøves efter loven i de nævnte virksomhedstyper. Lovforslagets bemærkninger er tilrettet i overensstemmelse med det af L&F anførte om opkrævning til finansiering af Fødevarestyrelsens rejseholds aktiviteter hos små slagterier.

3. Delegation af administration af mærkningsordning

Coop Danmark kan godt støtte, at der etableres mulighed for at uddelegere administration af Nøglehulsmærkning for spisesteder. Det er imidlertid altafgørende, at ordningens troværdighed fastholdes, og at fremtidig tilpasning og udvikling fortsat varetages fuldstændig på lige fod med tilpasningen og udviklingen af nøglehulsordningen for færdigpakkede fødevarer og opskrifter. Nøglehullets succes afhænger i meget høj grad af netop troværdighed og løbende udvikling. Hvis administrationen uddelegeres, vil det derfor være nødvendigt, at der løbende udveksles erfaringer og ideer mellem Fødevarestyrelsen og den private forening samt relevante dialogfora. Af forslagets bemærkninger fremgår det, at afvigelser fra kriterier ikke påvirker spisestedernes smiley, dette forekommer ikke logisk, og Coop skal derfor opfordre til at dette genovervejes. For færdigpakkede fødevarer og opskrifter, vil afvigelser typisk føre til smiley-sanktioner for mærkning/vildledning, og dette bør bestemt også være tilfældet, såfremt nøglehullet misbruges i markedsføringen af spisesteder. Et ”hak” i troværdigheden for nøglehullet hos spisesteder vil også gå ud over mærkets troværdighed på færdigpakkede fødevarer samt opskrifter, og det er derfor fuldt ud relevant med smiley-sanktioneringer for spisestederne.

Fødevarerministeriet skal hertil anføre, at mærkets troværdighed også fortsat vil have høj prioritet. Kravene for anvendelse af mærket på spisesteder vil fortsat være reguleret i bekendtgørelse om anvendelse af Nøglehulsmærket, på samme måde er kriterierne for indhold af salt, sukker, fedt og kostfiber reguleret af bekendtgørelsen. Den private forening vil ikke i forbindelse med delegationen blive bemyndiget til at foretage ændringer i kravene og i kriterierne. Ændring af bekendtgørelsen

vil udelukkende finde sted, når fødevareministeriet finder det nødvendigt. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at alle væsentlige ændringer i anvendelsen af Nøglehullet skal ske i samarbejde med de norske og svenske myndigheder, idet mærket er et fælles nordisk samarbejde. Fødevareministeriet vil derfor også fremadrettet være involveret i håndteringen af mærkningsordningen, og et samarbejde mellem den private forening og Fødevareministeriet vil være nødvendigt.

For så vidt angår ordningens indflydelse på spisestedets kontrolrapport skal det bemærkes, at i grove tilfælde, hvor mærket misbruges, og det vurderes at mærkets troværdighed kan tage skade, kan det have indflydelse på spisestedets kontrolrapport. I sådanne tilfælde vil den private forening have pligt til at indberette forholdet til den lokale fødevarerafdeling, der kan sanktionere overfor dette. Øvrige overtrædelser har ikke indflydelse på rapporten, idet dette ikke vurderes at være nødvendigt, da foreningen til enhver tid har mulighed for at tilbagekalde en certificering, således at spisestedet ikke fortsat kan benytte mærket.

Dansk Erhverv bemærker til den omstændighed, at forslaget lægger op til at lade administrationen af Nøglehullet på Spisesteder overgå til en privat forening, at en uddelegering af sekretariatet kan medføre bortfald af koordineringen med andre initiativer. Derfor opfordrer Dansk Erhverv til, at der fremadrettet sikres koordinering af arbejdet med Nøglehullet på Spisesteder med andre initiativer, således at der høstes mulige synergieffekter. Endvidere er det vigtigt, at en etablering af ordningen i privat regi er baseret på en troværdig finansiel model, så det sikres, at ordningen kan blive udbredt, anerkendt og genkendt af forbrugerne.

Fødevareministeriet skal hertil anføre, at Fødevareministeriet fortsat vil være involveret i håndteringen af ordningen, og såfremt Fødevareministeriet vurderer det hensigtsmæssigt at samle markedsføringskampagner eller andet, vil dette blive koordineret, således at eventuelle synergieffekter udnyttes.

For så vidt angår den finansielle ramme for ordningen er det en afgørende forudsætning i forbindelse med udlægning af ordningen "Nøglehullet på spisesteder", at den økonomiske ramme kan bære ordningen. Ordningen har siden den trådte i kraft i februar 2012 været administreret af Fødevareministeriet.

Baggrunden for at ordningen i en opstartsfasen er administreret af Fødevareministeriet, har netop været at sikre, at ordningen kan bære samt at understøtte ordningens succes, inden der træffes endelig beslutning om, at administrationen af ordningen uddelegeres til en privat forening.

De Samvirkende Købmænd (DSK) opfordrer til, at der sikres effektiv koordinering med den øvrige brug af nøglehul. Endvidere henviser DSK til brev af 3. april vedr. DSKs ønske om at kunne bruge nøglehul på uindpakkede fødevarer, der sælges over disk.

Fødevareministeriet skal hertil anføre, at Fødevareministeriet fortsat vil være involveret i håndteringen af ordningen Nøglehullet på spisesteder, således at der sikres sammenhæng i anvendelsen af mærket på færdigpakkede fødevarer og på spisesteder. Muligheden for at anvende mærket på ikke-færdigpakkede fødevarer er begrænset til brug på spisesteder. Denne brug forudsætter at personalet besidder en række kompetencer til udbud samt formidling af mærket. Denne brug kan derfor ikke udvides til ikke-færdigpakkede fødevarer generelt.

DI Fødevarer mener, at det er en god idé med en bemyndigelse til at kunne privatisere forskellige mærkningsordninger. Troværdigheden af mærkerne må imidlertid ikke sættes over styr, og DI Fødevarer må fastholde en frivillig tilslutning til en given ordning. I bemærkningerne fremgår det, at det i første omgang er hensigten at anvende bemyndigelsen til at oprette en privat forening for mærkningsordningen "Nøglehullet på spisesteder". I Dansk Industri er det DI Service, der har deltaget i dette arbejde. DI Service har ingen bemærkninger til forslaget.

Fødevareministeriet skal hertil anføre, at delegationsbestemmelsen alene er gældende for frivillige mærkningsordninger, hvorfor obligatoriske mærkningsordninger ikke er omfattet. Det skal understreges at troværdigheden af mærkerne altid vil have høj prioritet.

Foreningen Gamle Danske Husdyrracer giver udtryk for, at man er alvorligt bange for, at en mærkningsordning, der karakteriseres ved at være "af særlig høj kvalitet eller med særlige karakteristika", kan misbruges i forbindelse med promovning af kød og mælk med "særlige karakteristika" i forbindelse med produkter fra gamle husdyrracer. Baggrunden er, at der til stadighed har været et stort problem i arbejdet med at bevare de gamle husdyrracer, og at der er delte meninger om, hvordan dette skal foregå. Foreningen står for at ville redde det mest autentiske avlsmateriale og holde dyrene in-situ. Dette er i overensstemmelse med internationale ønsker for området. En anden gruppe ønsker mere eller mindre blot de gamle husdyrracer af navn og tolererer indkrydsning af fremmede racer med anlæg for højere ydelse, så de "gamle racer" bliver mere rentable. Det vil sige, at de avlere, som gør en idealistisk indsats for at udføre bevaringsarbejdet så fagligt rigtigt som muligt, kan få en meget uheldig konkurrence, når de skal sælge deres specialprodukter, hvis organisationer /foreninger som står for lidet seriøst bevaringsarbejde, får mulighed for at disponere over en sådan mærkningsordning. Foreningen er absolut tilhænger af en mærkningsordning for gamle danske husdyrracer, men anmoder om, at det bliver staten, der kommer til at stå for denne og at staten er sig sit ansvar bevidst, så et sådant mærke kun tildeles avlere, som vil bevare de gamle husdyrracers genetiske integritet gennem renavl og in-situ hold. Sidstnævnte vil sige, at dyrene holdes så tæt som muligt på det miljø, de er rundet af. Da der er tale om gamle racer, svarer det til en extensiv økologisk driftsform. At der er tale om reelle problemstillinger fremgår bl.a. af, at der er kræfter indenfor "bevaringsarbejdet" som forsøger at promovere kød fra "jysk kvæg" på f.eks. herregården Nørre Vosborg, selvom dette er fra en rekonstrueret stamme med betydelige andele hollandsk kvæg. En stamme, som den internationale evaluering under Forskningsstyrelsen, IEC rapporten, maj 2002, har anmodet om *udgår* fra bevaringsarbejdet for det jyske kvæg. Endvidere har der fra kredse under forsøgscenter Foulum været fremsat forslag om, at mælk fra gamle racer kunne iblandes mælk fra moderne racer med op til 90 % og stadig få betegnelsen "mælk fra gamle racer". En smart måde at få økonomi i et "bevaringsarbejde" på, men som samtidig vil udkonkurrere de idealistisk arbejdende avleres lødige produkter. Et sådant tiltag er vildledende for forbrugerne, der tilmed får et produkt, som ikke adskiller sig væsentligt fra industriracernes mainstream produkter. Strategien med at gøre de gamle husdyrracer mere økonomisk selv bærende ved, gennem en mærkningsordning, at fremme salg af specialprodukter fra dem udgår fra det netop afgåede genressourceudvalg. Tanken var, at staten på den måde skulle slippe for fortsat at yde de udryddelsestruede racer dyretilskud (iøvrigt et tilskud som langsomt er udhulet fra 3000,- pr. ko i 1990 til ca. 1500,- i dag). Den merkantile strategi, som foreningen håber Fødevareministeren skrinlægger i forbindelse med udpegning af et nyt bevaringsudvalg, bygger på, at alle avlere af gamle husdyrracer, uanset om de stammer fra et økologisk brug eller holdes under moderne industrielle former - betonspaltetalde og industrifoder - kan tildeles et særligt kvalitetsmærke. En sådan "kvalitetsmærkningsordning" vil, udover den nævnte konkurrenceforvridning overfor avlere, som bevarer de gamle racer i deres rette naturlige miljø, være at føre forbrugerne bag lyset. Gamle husdyrracers kvaliteter kommer nemlig først rigtig til udtryk, når de fodres og holdes i et naturligt økologisk miljø. Vi henstiller derfor til Fødevareministeren, at man tænker sig meget grundigt om i forbindelse med forslaget om at uddelegere mærkningsordninger til en privat forening, og tager højde for de ovenfor nævnte problemstillinger.

Fødevareministeriet skal hertil anføre, at muligheden for uddelegering af administrationen af en mærkningsordning til en privat forening i hvert enkelt tilfælde vil ske efter nøje overvejelse og under inddragelse af interessenter på området. Som det fremgår af lovforslaget, er det indtil videre kun hensigten at anvende muligheden i forbindelse med den beskrevne mærkningsordning "Nøglehullet på spisesteder".

HORESTA støtter principielt, at ministeren bemyndiges til at delegere administrationen af frivillige mærkningsordninger eller certificeringsordninger til en privat forening. Det fremgår af høringen, at forslaget til ændring til loven er initieret af etableringen af den nye mærknings/certificeringsordning "Nøglehullet på spisesteder". HORESTA har deltaget i udviklingen og etableringen af denne mærkningsordning og HORESTA kvitterer for Fødevarestyrelsens arbejde med udviklingen og implementeringen af dette relevante initiativ for sundere mad i udspisebranchen. HORESTA er enig i, at en privat forening kan knytte ordningen tættere til brugerne, men den er ikke nødvendigvis en forudsætning for en god tilknytning. Tilsvarende mener HORESTA heller ikke, at formålet med at etablere en privat forening er at legitimere skellet mellem vederlagsfri benyttelse af Nøglehullet på færdigpakkede fødevarer og den brugerbetalte ordning Nøglehullet på Spisesteder. HORESTA har erfaring med at drive andre mærkningsordninger for branchen eksempelvis miljømærket Green Key, som tilsvarende er en privat, ideel forening. HORESTA ved fra arbejdet med bl.a. Green Key, at en bæredygtig drift og dermed fremtid for en mærkningsordning med eksternt sekretariat forudsætter offentlige midler til udvikling og drift af ordningen i en periode. Det vil være et stort ressourcespild at iværksætte en mærkningsordning på et spinkelt økonomisk fundament. Det svenske Nycklehål på Restaurang, som blev etableret som ideel forening 2009, er netop blevet nedlagt igen, fordi mærket ikke kunne drives som ideel forening uden midler fra det offentlige. Nycklehål på Restaurang vil i efteråret 2012 blive organiseret i Livsmedelverket med henblik på, at Livsmedelverket viderefører mærket. De svenske erfaringer på området understøtter støtte nogle år endnu, indtil der er opnået en kritisk masse af medlemsvirksomheder, som kan bidrage til en rentabel drift af mærkningsordningen.

Fødevarerministeriet skal hertil anføre, at Fødevarerministeriet vil være repræsenteret i foreningens bestyrelse, og dermed fortsat være involveret i håndteringen af ordningen. På denne måde vil det fortsat være muligt at koordinere aktiviteter og andet med Fødevarerministeriets øvrige tiltag, når dette vurderes hensigtsmæssigt.

Formålet med delegationen er ikke at legitimere skellet mellem den vederlagsfrie benyttelse på færdigpakkede fødevarer og den brugerbetalte ordning på spisesteder. Det vurderes dog at delegationen kan være med til at klargøre dette skel, ligesom det kan bidrage til at klargøre forskellen i kontrollen hermed.

For så vidt angår nødvendigheden af offentlige midler, bemærkes det, at administrationen af ordningen i en opstartsfasen er varetaget af Fødevarerministeriet netop på denne baggrund. Den svenske ordning adskiller sig fra den danske, bl.a. derved at ordningen ikke er lovreguleret. Fødevarerministeriet vil naturligtvis tage de svenske erfaringer i betragtning, når den danske forening oprettes.

Kost- & Ernæringsforbundet fremhæver Nøglehulsordningen som et tidssvarende Folkesundhedsinitiativ. Forbundet ser positivt på Fødevarerministeriets sundhedsfremmende indsatser, og har med tilfredshed deltaget aktivt i det bredt involverede partnerskab omkring den faglige udvikling og etableringen af Nøglehul certificeringsordningen. Forbundet er forstående overfor ideen med at Fødevarestyrelsen gerne vil uddelegere administrationen af certificeringsordningen, men finder forslaget mangelfuldt på nogle punkter, i forhold til helt umiddelbart at kunne godkende det, som det er. Kost & Ernæringsforbundet ser nogle dilemmaer i forslaget, og mener at forslagets endelige lovudformning og tilhørende bekendtgørelse vil have konsekvenser for, hvorledes Fødevarerministeriet strukturelt og fremadrettet vælger at deltage og administrere tilsyn med certificerings- og mærkningsordninger. Lovforslaget præsenterer forslag til et driftsfællesskab i form af en foreningskonstruktion omkring driften af mærkningsordningen. Det er i den forbindelse uklart, hvilken hjemmel Fødevarestyrelsen vil have i forhold til at sikre tæt opfølgning på faciliteringen af ordningen og dens drift. Forbundet påpeger det hensigtsmæssige i, at Fødevarestyrelsen er garant for de statskontrollerede certificeringsordningers neutralitet. Det er altafgørende at sikre udbredelse af certificeringsordningen og dens succes. Der må derfor hverken i den daglige drift, eller når kriterierne kommer under pres, kunne herske tvivl om ordningens validitet og troværdighed. Derfor vil Kost & Ernæringsforbundet gerne påpege det hensigtsmæssige i, at Fødevarestyrelsen reelt bliver garant for

certificeringsordningens neutralitet. Kost- & Ernæringsforbundet ser frem til fortsat konstruktivt at kunne bidrage til færdigudviklingen certificeringsordningen. Forbundet mener ikke, at det brede samarbejde omkring udviklingen af ordningen nødvendigvis forudsætter et lige så bredt driftsfællesskab, og forbundet opfordrer til en åben og involverende dialog omkring Fødevareministeriets fremtidige administration af certificeringsordninger.

Fødevareministeriet skal hertil anføre, at Fødevareministeriet fortsat vil have kompetencen til at fastsætte regelsættet for ordningen. På denne baggrund vil Fødevareministeriet til enhver tid stå inde for regelgrundlaget. Foreningen vil ikke have kompetence til at revidere kriterierne for anvendelse af Nøglehulsmærket, dette kan alene finde sted i samarbejde med de nordiske myndigheder og med en ændring af den gældende bekendtgørelse.

Selve delegationen vil blive fastsat i en bekendtgørelse. Fødevareministeriet vil således ikke uddelegere en bredere kompetence, end det vurderes hensigtsmæssigt. Det fremgår yderligere af lovforslaget, at ministeren bevarer sin fulde instruktionsbeføjelse. Fødevareministeriet vil således have mulighed for at fastsætte, hvorledes driften skal gribes an. Ligeledes vil ministeren have mulighed for at gribe ind i driften, såfremt denne ikke varetages hensigtsmæssigt. Mærkets troværdighed har fortsat høj prioritet, og Fødevareministeriet vil derfor gribe ind, såfremt denne på noget tidspunkt kompromitteres. Delegationsbekendtgørelsen vil blive sendt i høring inden ikrafttræden.

Det skal yderligere understreges, at foreningens afgørelser kan påklages til Fødevareministeriets Klagecenter på samme måde som afgørelser truffet af Fødevarestyrelsen.

L&F bemærker, at det fremgår af lovforslaget, at det er hensigten at Sekretariatet for Nøglehullet på spisesteder nedlægges, og at administrationen af ordningen henlægges til en privat forening. Det skal i den forbindelse understreges, at der skal sikres den fornødne finansielle ramme til, at foreningen kan varetage såvel drift som udvikling af ordningen. Det bør derfor overvejes, om der i opstartsfasen bør gives offentlige midler til foreningen, og L&F opfordrer styrelsen til at se nærmere på forholdet. Det vil således være ærgerligt, om man iværksætter initiativet for senere evt. at konstatere, at det økonomiske fundament var for småt.

Fødevareministeriet skal hertil anføre, at det er en afgørende forudsætning i forbindelse med udlægning af ordningen "Nøglehullet på spisesteder", at den økonomiske ramme kan bære ordningen. Ordningen har siden den trådte i kraft i februar 2012 været administreret af Fødevareministeriet. Baggrunden for at ordningen i en opstartsfase er administreret af fødevareministeriet, har netop været at sikre, at ordningen kan bære samt at understøtte ordningens succes, inden der træffes endelig beslutning om, at administrationen af ordningen uddelegeres til en privat forening.

4. Betaling for bistand vedrørende eksport af fødevarer, levende dyr mv.

Bryggeriforeningen støtter forslaget om, at virksomheder kan lade sig repræsentere af brancheorganisationer i forbindelse med anmodning om bistand fra Fødevarestyrelsen vedrørende eksport af fødevarer. Bryggeriforeningen er imod forslaget om at indføre brugerfinansiering af bistand fra Fødevarestyrelsen til eksport af fødevarer. Foreningen mener, det er vigtigt, at Fødevarestyrelsen medvirker til at skabe de bedste muligheder for at fremme dansk eksport af fødevarer, og mener at udgifterne til dette fortsat bør finansieres af styrelsens basisbevilling frem for gennem brugerbetaling. Dansk fødevarereksport bør i samfundets interesse fremmes og støttes. Nye betalingsordninger for eksportbistand vil hæmme virksomhedernes eksportmuligheder og give færre ekspansionsmuligheder for virksomhederne og dermed også færre arbejdspladser. Krav om eksportcertifikater mv. er ofte pålagt af myndighederne, og udgifterne hertil bør fortsat finansieres af myndighederne.

DI Fødevarer er imod, at der indføres betaling for Fødevarestyrelsens bistand til virksomheder og brancheorganisationer i forbindelse med eksport af fødevarer samt levende dyr mv.

Det er DI Fødevarers opfattelse, at finansieringen af Fødevestyrelsens eksportaktiviteter bør være en offentlig opgave. Indførelse af brugerbetaling på eksportområdet vil være med til at forringe de danske virksomheders konkurrenceevne, og er ikke i tråd med regeringens ønsker om at fremme den danske eksport. DI Fødevarer foreslår derfor, at man finder og afsætter tilstrækkelige midler til dækning af Fødevestyrelsens eksportaktiviteter via en anden prioritering i Styrelsen og altså besparelser på øvrige dele af budgettet.

L&F er imod, at der foreslås indført betaling for Styrelsens bistand til virksomheder og brancheorganisationer i forbindelse med eksport af fødevarer samt levende dyr mv. Opgaven skal efter L&Fs opfattelse varetages af det offentlige for offentlige midler. Såvel fødevarerloven som lov om hold af dyr har som formål bl.a. at styrke dansk eksport, hvilket fremgår direkte af lovtæksten. Det er *ikke* en styrkelse af dansk eksport af fødevarer og levende dyr at indføre øget brugerbetaling for bistand i forbindelse med eksport. Tværtimod vil indførelse af brugerbetaling være med til at forringe de danske virksomheders konkurrenceevne, og strider mod alle regeringens tidligere udmeldinger om at fremme vækst og beskæftigelse i det danske samfund. L&F foreslår derfor, at man i stedet finder og afsætter tilstrækkelige midler til dækning af styrelsens eksportaktiviteter på finansloven.

Fødevarerministeriet skal hertil anføre, at det indgår i Fødevarerministeriets handlingsplan vedrørende effektiv administration i staten, at ministeriets nuværende bevillingsfinansierede omkostninger til udarbejdelse af eksportcertifikater mv. fremover skal finansieres ved brugerbetaling. Der er tale om aktiviteter, der specifikt er målrettet mod at gavne virksomheder med eksport til tredjelande, og det er derfor i overensstemmelse med praksis på andre lignende områder, at de berørte virksomheder finansierer denne aktivitet. Det er ikke ministeriets opfattelse, at indførelsen af brugerbetaling på dette område vil reducere virksomhedernes muligheder for at eksportere deres varer eller opdyrke nye eksportmarkeder.

Der er foretaget nogle tekniske og sproglige tilretninger i lovforslagets forslag til nye bestemmelser om eksportbistand og i bemærkningerne til disse.